

نمونه سوالات مربوط به بخش ۸.۷

- ۸.۷.۱ دو آرایه ی مرتب شده ی به طول های m و n داده شده اند. می خواهیم مسائنه ی $m+n$ عدد را پیدا کنیم.
الف) روشی با زمان $O(\log n * \log m)$ برای این کار ارائه دهید.
ب) روشی با زمان $O(\log m + \log n)$ برای این کار ارائه دهید.

راه حل:

الف) عضو i ام از آرایه اول و عضو j ام از آرایه دوم را به صورت می خواهیم که $i+j = (m+n)/2$ باشد. با دو جستجوی دودویی تو در تو این دو عضو را پیدا می کنیم. binary search اول روی اعضای آرایه ی اول به جستجوی i می پردازد (با زمان $O(n \log n)$) و به ازای هر عضو با زمان $O(\log m)$ دنبال عضو j هستیم. خاصیتی که این دو عضو دارند این است که عدد j از آرایه ی دوم نزدیک ترین عدد به عضو i از آرایه ی اول می باشد. (در نتیجه در زمان $\log m$ بدست می آید) حال اگر $i+j$ از $(m+n)/2$ کمتر بود عضو i را به جلو حرکت می دهیم و اگر بیشتر بود عضو i به عقب حرکت می کند.

ب) مجدد دنبال همان اعضا هستیم، اما نازی نیست به ازای هر عدد i که از آرایه ی اول پیدا می کنیم زمان $\log m$ مصرف کنیم و دو اندیس i و j را همزمان حرکت می دهیم تا هر کدام در مجموع به ترتیب زمان های $\log n$ و $\log m$ طول بکشند. نکته ی این قسمت این است که اگر $i+j$ کمتر از $(m+n)/2$ باشد هیچ i کوچکتری از i هم نمیتواند j معادلی پیدا کند که $i'+j' = (m+n)/2$ برابر باشد. همینطور برای j هم چنین چیزی داریم. در نتیجه یکی در میان یکی از آنها را رو به جلو یا عقب در آرایه ی خود حرکت می دهیم تا به جایی برسند که دیگر حرکت نکنیم (یعنی نزدیک ترین اعداد به هم باشند) و شرط مورد نظر نیز برقرار باشد.

۸.۷.۲ مساله زیر آرایه بشینه (maximum-subarray problem)، در این مساله هدف پیدا کردن بزرگترین زیر مجموعه پیوسته از اعداد یک آرایه است، که بیشترین مقدار ممکن را داشته باشد. فرض بر این است که تعدادی از اعداد منفی نباشند، زیرا در صورت مثبت بودن اعداد مساله بدیهی است.

راه حل:

- مراحل مختلف این روش را به شکل زیر دسته بندی میکنم:
- زیرمساله ها: زیرآرایه بشینه از $A[\text{low} \dots \text{high}]$ که در فراخوانی اول $\text{low} = 1$ و $\text{high} = n$ است.
 - تقسیم: محاسبه نقطه مانی که آن را mid منامم و تقسیم کردن زیر آرایه به دو زیرآرایه با اندازه های تقریباً یکسان.
 - حل: یافتن زیرآرایه های بشینه از $A[\text{low} \dots \text{mid}]$ و $A[\text{mid}+1 \dots \text{high}]$
 - ترکیب: یافتن زیرآرایه های بشینه که از نقطه مانی میگذرد و انتخاب بهترین جواب از میان این ۳ راه حل.
- برای ترکیب از تابع زیر استفاده میکنم:

FIND-MAX-CROSSING-SUBARRAY($A, \text{low}, \text{mid}, \text{high}$)

```
1 left-sum =  $-\infty$ 
2 sum = 0
3 for  $i = \text{mid}$  downto  $\text{low}$ 
4     sum = sum +  $A[i]$ 
5     if sum > left-sum
```

```

6         left-sum = sum
7         max-left = i
8     right-sum =  $-\infty$ 
9     sum = 0
10    for j = mid + 1 to high
11        sum = sum + A[j]
12        if sum > right-sum
13            right-sum = sum
14        max-right = j
15    return (max-left, max-right, left-sum + right-sum)

```

این تابع در حلقه اول که $mid - low + 1$ بار اجرا می شود، زیرآرایه‌های بششنه که شامل عنصر مانی و عناصری که در سمت چپ آن قرار دارد مسابد.

حلقه دوم هم که $high - (mid+1) + 1$ بار اجرا میشود، زیرآرایه ای بششنه که شامل اولین عنصر بعد از عنصر مانی و عناصری که در سمت راست آن قرار دارد می یابد. پس مرتبه اجرای این الگور یتیم $\Theta(n)$ است که $n = high - low + 1$.
ر وند حل و تقسیم برای مسأله زیرآرایه بششنه توسط تابع زیر انجام میشود:

Algorithm 2 FIND MAXIMUM SUBARRAY

```

function FMS(A, low, high)
    if high == low then
        return (low, high, A[low])
    else
        mid  $\leftarrow \lfloor \frac{(low+high)}{2} \rfloor$ 
        (lowl, highl, suml)  $\leftarrow$  FMS(A, low, mid)
        (lowr, highr, sumr)  $\leftarrow$  FMS(A, mid + 1, high)
        (lowc, highc, sumc)  $\leftarrow$  FMCS(A, low, mid, high)
        if suml  $\geq$  sumr and suml  $\geq$  sumc then
            return (lowl, highl, suml)
        else
            if sumr  $\geq$  suml and sumr  $\geq$  sumc then
                return (lowr, highr, sumr)
            else
                return (lowc, highc, sumc)

```

برای سادگی تحلیل زمان اجرای الگور یتیم فرض میکنم n توانی از ۲ باشد. زمان اجرا را هنگامی که اندازه ور ودی مسأله n است را با $n(T)$ نشان مدهیم. برای حالت پایه یعنی وقتی که $n = 1$ است، خط دوم اجرا خواهد شد که زمان ثابتی طول میکشد پس:

$$T(1) = \Theta(1)$$

حالت بازگشتی زمانی رخ خواهد داد که $n < 1$ باشد، خطوط ۱ و ۳ زمان ثابتی طول میکشد. همچنین زمان اجرای خطوط چهارم و پنجم $2(T(n/2))$ میباشد. همچنین مدانم زمان اجرای FMCS از مرتبه $\Theta(n)$ است، پس:

$$T(n) = \Theta(1) + 2T(n/2) + \Theta(n) + \Theta(1) = 2T(n/2) + \Theta(n)$$

در نتیجه رابطه کلی $n(T)$ به شکل زیر خواهد بود:

$$T(n) = \Theta(1) : n = 1$$

$$T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n) : n > 1$$

که همان رابطه بازگشتی MergeSort میباشد، پس:

$$T(n) = \Theta(n \log n)$$

۸.۷.۳. n نقطه در فضای سه بعدی داریم. الگوریتمی با بهترین زمان ارائه دهید که نزدیک ترین جفت نقاط را پیدا کند. اگر فضا چهار بعدی باشد چه تغییری در روش ایجاد می شود و آیا زمان اجرای آن تفاوتی با حالت قبل دارد؟

راه حل:

به روش تقسیم و غلبه حل می کنیم و هربار صفحه ای انتخاب می کنیم $z=k$ (که k وسط z های نقاط در این مرحله باشد) و دو طرف صفحه را جداگانه حل می کنیم و d را کمینه ی جواب های دو قسمت در نظر میگیریم. حال باید از هر دو قسمت نقاطی را بررسی کنیم که در فاصله ی d از این صفحه هستند. به طور مشابه حالت دو بعدی، برای هر نقطه تعداد متناهی نقطه وجود دارند که باید بررسی شوند. (زیرا در قسمتی که این نقطه است فاصله ی حداقل d دارند و نقاطی که در قسمت دیگر نزدیک تر از d هستند از هم حداقل d فاصله دارند) برای این که هزینه مرتب سازی نداشته باشیم (یا مجبور نباشیم همه نقاط را بررسی کنیم) مانند حالت دو بعدی که نقاط را روی خط تصویر می کردیم، با $O(n)$ نقاط را روی صفحه انتخاب شده تصویر می کنیم. تا اینجا هزینه $T(n) = 2(T(n/2)) + O(n)$ شده، در نتیجه $T(n, 2)$ که حل مساله در دو بعد است را برای آنها انجام داد. در واقع:

$$T(n, 3) = 2(T(n/2, 3)) + T(n, 2) + O(n)$$

که می دانیم $T(n, 2) = O(n \log n)$ است.

برای محاسبه ی $T(n, d)$ از استقرا استفاده می کنیم و فرض می کنیم $T(n, d-1) = n(\log n)^{d-2}$ باشد. با استفاده از قضیه اصلی داریم:

$$T(n, d) = 2T(n/2, d) + n(\log n)^{d-2} + O(n) = n(\log n)^{d-1}$$

تفاوت سه بعدی و چهاربعدی بودن مسئله هم در زمان اجرا مشخص است.

۸.۷.۴. دو عدد n بیتی A و B داریم. به دلیل بزرگ بودن آنها جمع این دو عدد در $O(1)$ توسط پردازنده امکان پذیر نیست و اام اعمال جمع و تفریق این دو عدد $O(n)$ زمان زم دارد. ابتدا محاسبه کنند که ضرب این دو عدد چه مقدار زمان نیاز دارد و سپس الگوریتمی با مرتبه ی زمانی $O(n^{1.5})$ برای ضرب این دو عدد ارائه دهید.

راه حل:

ضرب دو عدد در حالت عادی $O(n^2)$ است. هر کدام از بت های عدد B را در عدد A ضرب می کنیم و این n عدد بدست آمده را (که عدد نام i تا شفت داده شده) با هم جمع می کنیم که n^2 میشود.

هرکدام از دو عدد را از وسط به دو قسمت مساوی کم ارزش و پر ارزش تقسیم میکنم، در این صورت:

$$A = A_1 * a + A_0$$

$$B = B_1 * b + B_0$$

که a و b برابر ۲ به توان $\text{len}(A_0)$ هستند. (وظیفه ی شفت دادن بت های A_1 و B_1 را دارند تا ارزش انها حفظ شود) سپس حاصل $A * B$ را مینویسم:

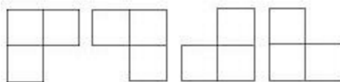
$$A * B = (A_1 * a + A_0) * (B_1 * a + B_0) = A_1 * B_1 * a^2 + (A_1 * B_0 + A_0 * B_1) * a + A_0 * B_0$$

که ۴ ضرب اعداد $n/2$ بتی دارد و زمان الگوریتم $T(n) = 4T(n/2)$ است و همان n^2 میشود. ولی میتوان همین عبارت را با ۳ ضرب حساب کرد که زمان مورد نظر سوال بدست باید. دو ضرب اول و آخر انجام میشوند و برای محاسبه $A_1 * B_0 + A_0 * B_1$ به صورت زیر عمل میکنم:

$$(A_1 * B_0 + A_0 * B_1) = (A_1 + A_0)(B_1 + B_0) - A_1 * B_1 - A_0 * B_0$$

که $A_1 * B_1$ و $A_0 * B_0$ یکبار حساب شده اند و نیاز نیست دوباره محاسبه شوند. در نتیجه در کل سه ضرب انجام میشود و تعداد کمی هم جمع داریم که $O(n)$ هستند. زمان الگوریتم از رابطه $T(n) = 3T(n/2) + cn$ بدست می آید که با توجه به قضیه اصلی محاسبه شده و $O(n^{\log_2 3})$ می باشد.

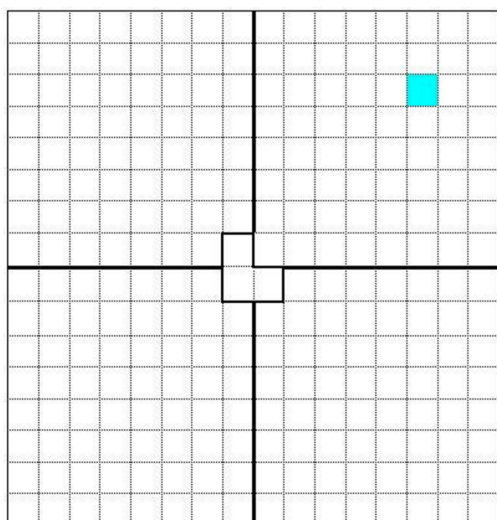
۸.۷.۵ یکی از مسائل جالب طراحی الگوریتم مسأله ی کاشکاری یا فرش کردن زمین با موزایک است فرض کنید قطعه زمین مربعی شکل با ابعادی از توان عدد دو داریم. مثلاً با ابعاد 16 متر هدف فرش کردن این قطعه زمین با استفاده از موزایک هایی با شکل های زیر است:

به قسمی که یکی از خانه های زمین شطرنجی شده ی فوق پوشیده نشود. می توان فرض کرد از این خانه برای احداث باغچه یا حوضچه ی کوچکی استفاده خواهد شد. توجه داشته باشید که اندازه ی اضلاع مربع های کوچک موزایک ها نیز همانند صفحه ی شطرنجی فوق یک متر است. در ضمن حق شکستن این موزایک ها به تکه های کوچکتر را نداریم.

راه حل:

با توجه به اینکه ابعاد زمین توانی از عدد دو است، روش تقسیم و حل را برای پوشاندن این قطعه زمین امتحان می‌کنیم. بر اساس تعریف روش تقسیم و حل، باید بتوان مسأله را به زیرمسائلی از نوع خود مسأله تقسیم کرد و با ادغام نتایج حاصل از آنها، به نتیجه‌ی اصلی دست پیدا کرد. چون ابعاد این قطعه زمین توانی از عدد دو است، پس می‌توان آن را به دو قسمت تقسیم کرد. با تقسیم طول و عرض زمین به دو قسمت، چهار قطعه زمین کوچکتر به دست می‌آید، اما همه‌ی این چهار قطعه زمین شرایط مسأله‌ی اصلی را دارا نیستند. در صورت مسأله عنوان شده است که باید از پوشاندن یکی از خانه‌های قطعه زمین صرف نظر کرد. از چهار قطعه زمین کوچکتر تنها یکی از آنها این شرط را برآورده می‌کند و بقیه‌ی قطعه زمین‌ها باید به طور کامل پوشانده شوند. این نقص را می‌توان با به کار بردن یک موزایک حل کرد:

این موزایک در مرکز قطعه زمین به قسمی قرار داده شده است که هر کدام از سه قسمت مربعی شکل آن، داخل یکی از قطعه زمین‌های کوچکتری قرار گرفته است که شرط مسأله را برآورده نمی‌کردند. با این کار، داخل این قطعه زمین‌ها نیز خانه‌ای وجود دارد که نباید پوشانده شود. چرا که از قبل توسط موزایکی پوشیده شده است. به این ترتیب همه‌ی چهار قطعه زمین کوچکتر خانه‌ای دارند که نیاز به پوشش ندارد. در نتیجه می‌توان بر روی حل مسأله در قطعه زمین‌های کوچکتر تمرکز کرد

۸.۷.۶ دو ماتریس A و B داریم. می‌دانیم ضرب آنها در حالت عادی زمان $O(n^3)$ نیاز دارد. الگوریتمی ارائه دهید که ضرب این دو ماتریس را با زمان $O(n^{\log_2 7})$ ام دهد.

راه حل:

هر کدام از دو ماتریس را به ۴ قسمت $n/2$ در $n/2$ تقسیم می‌کنیم. در این صورت ضرب دو ماتریس به شکل زیر می‌شود:

$$\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} e & f \\ g & h \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ae + bg & af + bh \\ ce + dg & cf + dh \end{bmatrix}$$

$A \qquad B \qquad C$

که برای محاسبه ی حاصل ضرب نیاز به محاسبه ی ۸ ضرب است و جمع هایی که در مجموع اندازه ی جمع دو ماتریس $n \times n$ است. طبق قضیه ی اصلی اردر این روش $T(n) = 8T(n/2) + O(n^2)$ است ($O(n^2)$ برای جمع زدن) که برابر است با $O(n^3)$

در نتیجه اینجا هم نیاز است تا تعداد ضرب ها را کاهش دهیم. (از زمان خواسته شده هم پیداست که باید به ۷ ضرب با اندازه ی $n/2 \times n/2$ برسیم!) حاصل های $r1$ تا $r7$ را (که هر کدام یک ضرب دارند) به این صورت تعریف می کنیم:

$$r1 = a(f-h)$$

$$r2 = (a+b)h$$

$$r3 = (c+d)e$$

$$r4 = d(g-e)$$

$$r5 = (a+d)(e+h)$$

$$r6 = (b-d)(g+h)$$

$$r7 = (a-c)(e+f)$$

در نتیجه داریم :

$$c11 = ae + bg = r5 + r4 - r2 + r6$$

$$c12 = ce + dg = r3 + r4$$

$$c21 = af + bh = r1 + r2$$

$$c22 = cf + dh = r1 + r5 - r3 - r7$$

زمان هم با قضیه ی اصلی از رابطه ی $T(n) = 7T(n/2) + O(n^2)$ بدست می آید.

۸.۷.۷ آرایه ای به طول n داریم. با زمان $O(n)$ عددی را پیدا کند که بیش از $n/2$ بار در آرایه تکرار شده است.

راه حل:

هر بار با پیدا کردن یک pivot به اندازه ی مانگن اعداد آرایه را به دو قسمت تقسیم می کنیم. با $O(n)$ روشی داریم که اعداد بزرگتر از pivot انتخاب شده بعد از آن و اعداد کوچکتر یا مساوی قبل از آن قرار بگیرند. مث در مرحله ی اول واضح است مسئله را باید در قسمت

بزرگتر ادامه دهم. در نهایت به دنبال حالتی هستیم که آرایه به طول k به دو زیرمسئله به اندازه های 0 و k تقسیم شود (که یعنی همه ی اعداد برابرند) و $2/k \geq n$ باشد. تحلیل زمان هم مشابه مسئله ی quicksort انجام می شود.

۸.۷.۸ فرض کنید یک درخت جستجوی دودویی روی اعداد a_1, a_2, \dots, a_n داده شده. الگوریتمی طراحی کنید که با استفاده از این درخت، دنباله ی مرتب شده ی این اعداد را به عنوان خروجی تولید کند. نشان دهید زمان اجرای الگوریتم شما $O(n)$ است. توجه کنید که درخت ورودی لزوما متوازن نیست. (راهنمایی: درخت چپ و راست را به شکل بازگشتی پردازش کنید و خطی بودن زمان اجرا را با استقرا نشان دهید. اگر غیربازگشتی ترجیح مدهید، طراحی الگوریتم خطی غیربازگشتی نیز ساده است.)

راه حل:

مدانم که با پیمایش DFS روی BST به آرایه مرتب مرسوم، برای این کار نیز درخت را به دو زیر درخت چپ و راست تقسیم میکنم و مساله را روی هرکدام از زیر درخت ها حل میکنم.

inorder (root)

```
{  
  
    if (root == null)  
        print root  
  
    inorder (root -> left)  
  
    print root  
  
    inorder (root -> right)  
  
}
```

چون در این الگوریتم هر گره دقیقا یکبار دیده میشود هزینه الگوریتم $O(n)$ میشود.
